

Det siger FOAs dagplejere om medicinadministration i dagplejen

FOA har i perioden 22. august – 3. oktober 2011 gennemført en undersøgelse blandt dagplejere om medicinadministration i dagplejen. Undersøgelsen blev gennemført som elektronisk spørgeskema. 300 dagplejere fra FOAs medlemspanel MedlemsPulsen blev inviteret til undersøgelsen, mens 1.000 vilkårligt udvalgte medlemmer, der i medlemsdatabasen FIKS stod opført som dagplejere og som værende i arbejde også blev inviteret. Der blev i løbet af svarperioden rykket en gang.

Af de 1.300 inviterede var der 186, der ikke modtog invitationen, da deres e-mailadresser ikke fungerede. Det betyder, at i alt 1.114 medlemmer har haft mulighed for at deltage i undersøgelsen.

677 medlemmer har besvaret spørgeskemaet fuldt ud. Det svarer til 60,8 procent. Det må anses for meget tilfredsstillende i denne type undersøgelse. Derudover har 2,3 procent af de inviterede påbegyndt undersøgelsen uden at fuldføre den. Dette niveau ligger på linje med tidligere undersøgelser af denne type. 667 har svaret, at de er dagplejere, og at de er i arbejde for tiden. Det er disse, der indgår i denne afrapportering.

For at få mest mulig information med i undersøgelsen medtages både de medlemmer, der har besvaret spørgeskemaet fuldt ud og de, der er faldet fra i løbet af undersøgelsen. Det betyder, at der ikke er afgivet lige mange svar på alle spørgsmål i denne afrapportering.

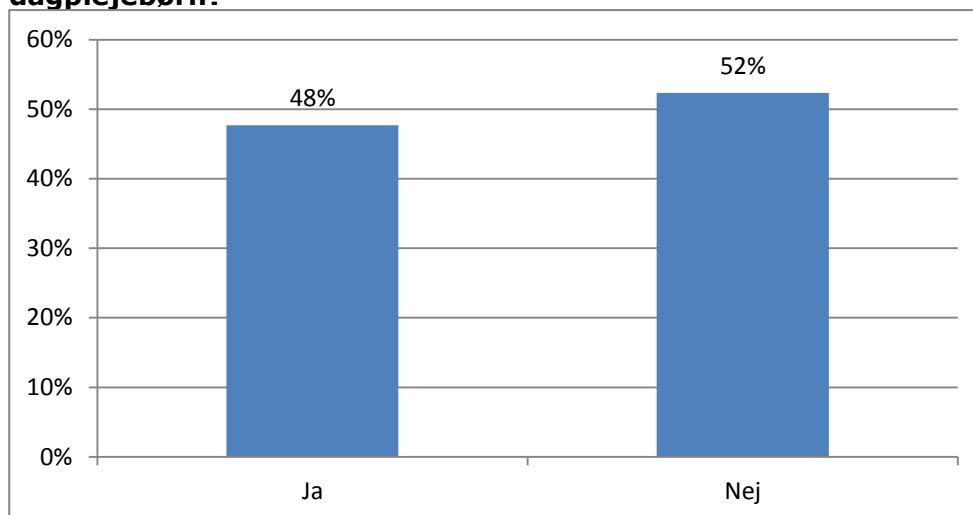
De vigtigste resultater af undersøgelsen findes her:

- Omtrent halvdelen af dagplejerne i undersøgelsen har givet medicin til et eller flere dagplejebørn inden for det seneste år.
- Mere end 3 ud af 10 af dagplejerne i undersøgelsen har givet medicin til dagplejebørn dagligt inden for det seneste år.
- Mere end 6 ud af 10 svarer, at deres leder er informeret om, at de giver medicin til dagplejebørnene.
- Kun lidt over halvdelen opbevarer medicinen som foreskrevet; i den oprindelige emballage med lægens anvisning på, hvor meget barnet skal have.
- Kun 2 ud af 10 skriver ned, når de har givet barnet dets medicin.
- Kun ca. 1 ud af 10 har fået en generel vejledning i at give dagplejebørn medicin, mens næsten 9 ud af 10 har været på førstehjælpskursus inde for de seneste 5 år.
- Næsten 4 ud af 10 ved ikke, om deres kommune har retningslinjer for, hvordan man giver dagplejebørn medicin. For tillidsrepræsentanterne er dette tal kun 1 ud af 10.
- Der er generelt stor tvivl om, hvor ansvaret ligger, hvis noget går galt ifm. medicingivningen. Over halvdelen svarer eksempelvis, at de ikke ved, hvis ansvar det, hvis barnet pludselig bliver syg af medicinen.
- Omtrent halvdelen af deltagerne svarer, at de har brug for mere information om både regler og generel viden om medicin og sygdomme hos dagplejebørn.

Næsten halvdelen af FOAs dagplejere giver medicin til deres dagplejebørn

Inden for det seneste år har 48 procent af de dagplejere, der har deltaget i undersøgelsen givet medicin til at eller flere af deres dagplejebørn.

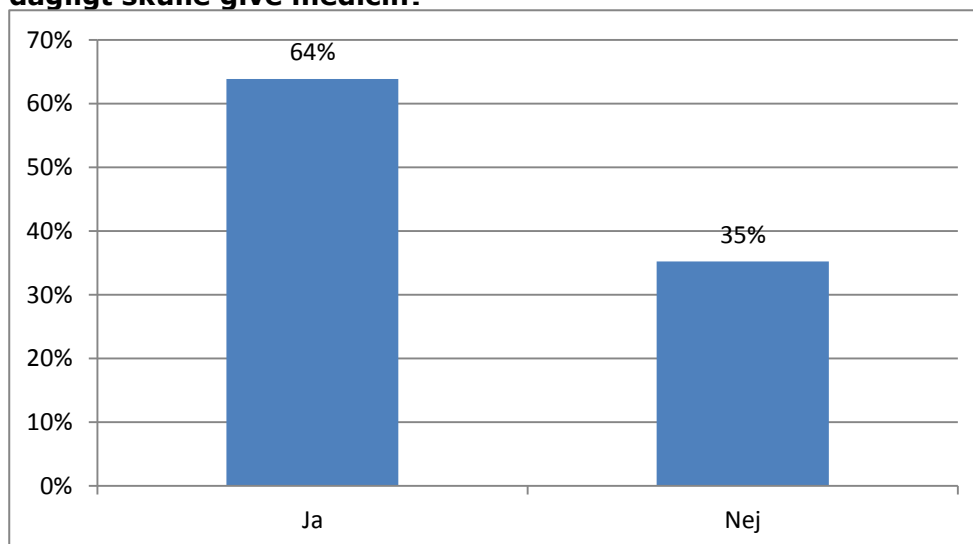
Figur 1. Har du inden for det seneste år skullet give medicin til et eller flere af dine dagplejebørn?

Antal svar: 667

Af de dagplejere, der har svaret, at de har givet medicin til et eller flere af deres dagplejebørn, har hele 64 procent dagligt skullet give medicin til dagplejebørn. Det betyder, at 31 procent af dagplejerne i undersøgelsen har givet medicin dagligt til et eller flere dagplejebørn.

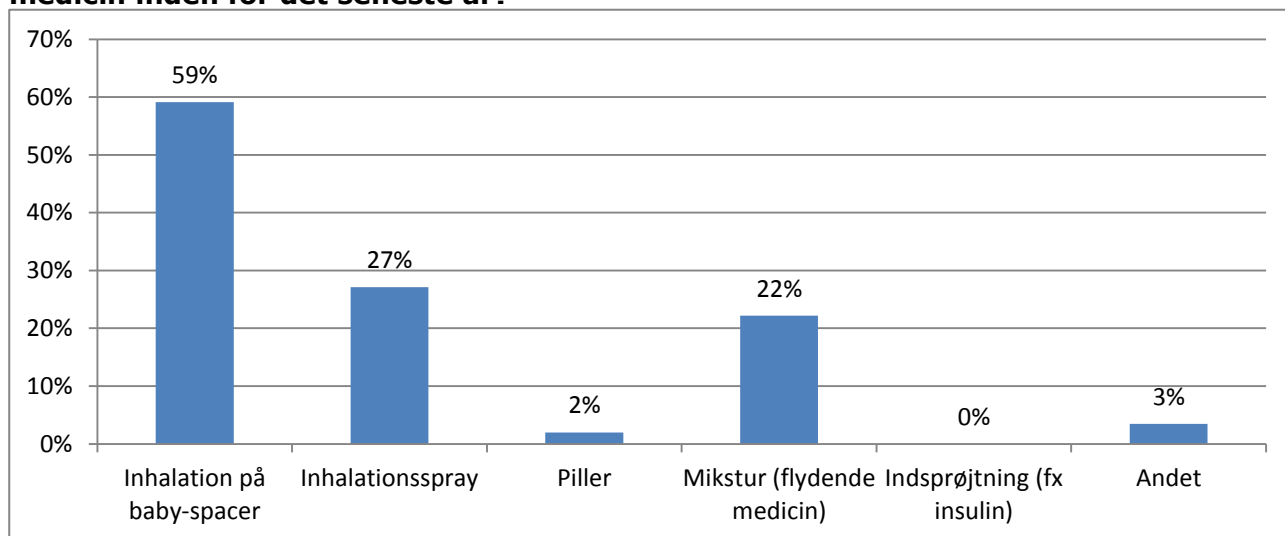
Figur 2. Har du inden for det seneste år haft et eller flere dagplejebørn, som du dagligt skulle give medicin?

Antal svar: 318

De dagplejere, der ikke har givet medicin fast er blevet spurgt, om de har givet medicin indimellem til de samme dagplejebørn. Heraf har 84 procent svaret ja. Det betyder, at 94 procent af de dagplejere eller 45 procent af alle dagplejerne i undersøgelsen, der har givet medicin har gjort det jævnligt.

Figur 3. Hvilke former for medicin får det barn, som du dagligt har skullet give medicin inden for det seneste år?

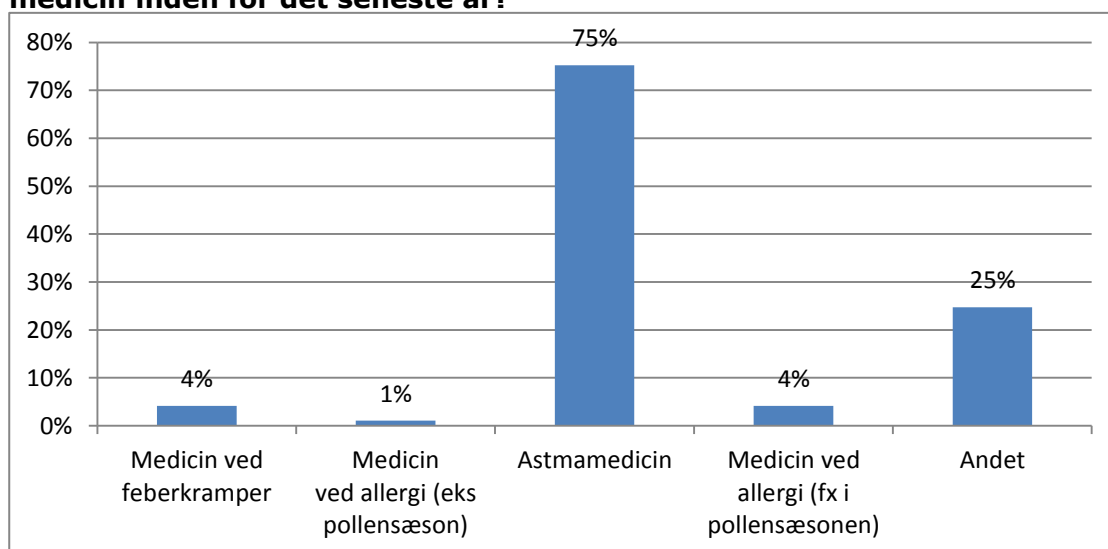

Antal svar: Der har været mulighed for at afgive flere svar. Der er afgivet i alt 231 svar af 203 personer. Det svarer til at alle har afgivet i gennemsnit 1,14 svar.

Blandt de dagplejere, der dagligt har givet medicin til dagplejebørn, er det især inhalation på babyspacer, der er udbredt som medicinform. 59 procent af dagplejerne har således givet dagplejebørnene babyspacer. Også inhalationsspray og miksturer er udbredt. Henholdsvis 27 og 22 procent af de dagplejere, der dagligt har givet dagplejebørn medicin inden for det seneste år, har således givet disse former for medicin. Blandt de dagplejere, der ikke dagligt, men indimellem har givet dagplejebørn medicin, er det primært astmamedicin, der er blevet brugt. Således har hele 75 procent i denne gruppe givet astmamedicin til et eller flere dagplejebørn.

25 procent svarer "andet" på spørgsmålet. I denne gruppe af "andet"-svar gemmer sig primært penicillin (over halvdelen af "andet"-svarene) og øre-/øjendråber.

Figur 4. Hvilke former for medicin får det barn, som du indimellem har skullet give medicin inden for det seneste år?

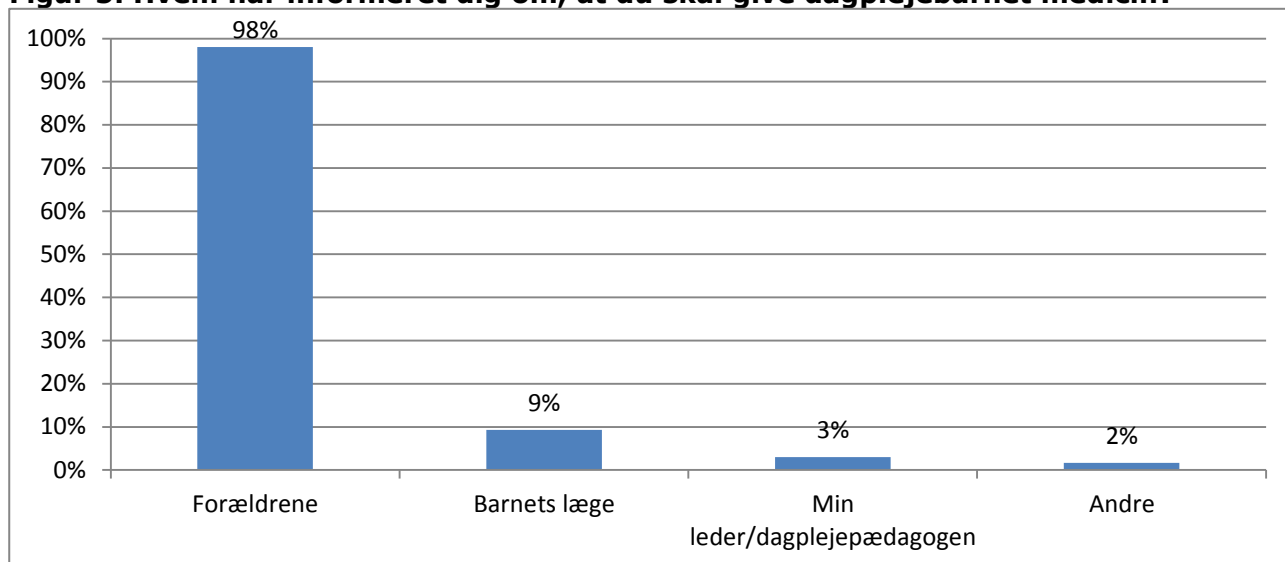

Antal svar: Der har været mulighed for at afgive flere svar. Der er afgivet i alt 106 svar af 97 personer. Det svarer til at alle har afgivet i gennemsnit 1,09 svar.

Det er forældrene, der informerer om og instruerer i medicingivning

98 procent af deltagerne i undersøgelsen svarer, at forældrene har informeret om, at dagplejebørnene skal have medicin. 9 procent svarer desuden, at barnets læge har informeret om medicingivningen.

Figur 5. Hvem har informeret dig om, at du skal give dagplejebarnet medicin?

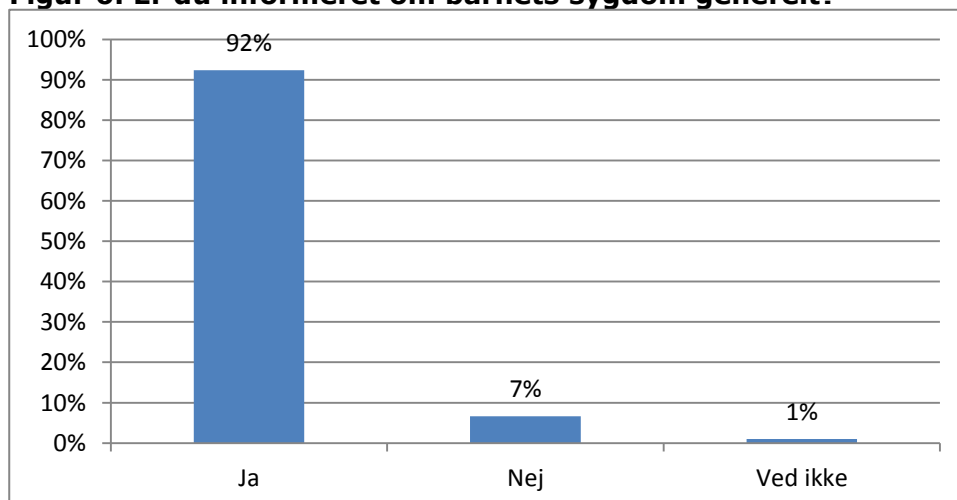

Antal svar: Der har været mulighed for at afgive flere svar. Der er afgivet i alt 336 svar af 300 personer. Det svarer til at alle har afgivet i gennemsnit 1,12 svar.

I åbne svar skriver mange af dagplejerne, at det er et problem, at forældrene til børnene ofte mener, at medicingivning, da bare er noget, som dagplejerne "lige gør". Ikke alle har lige let ved at sige fra over for dette pres, selvom de måske ikke altid føler sig lige godt klædt på til opgaven.

Der er i de fleste tilfælde også givet en generel information om barnets sygdom til dagplejerne. 92 procent svarer, at de er informeret om barnets sygdom generelt.

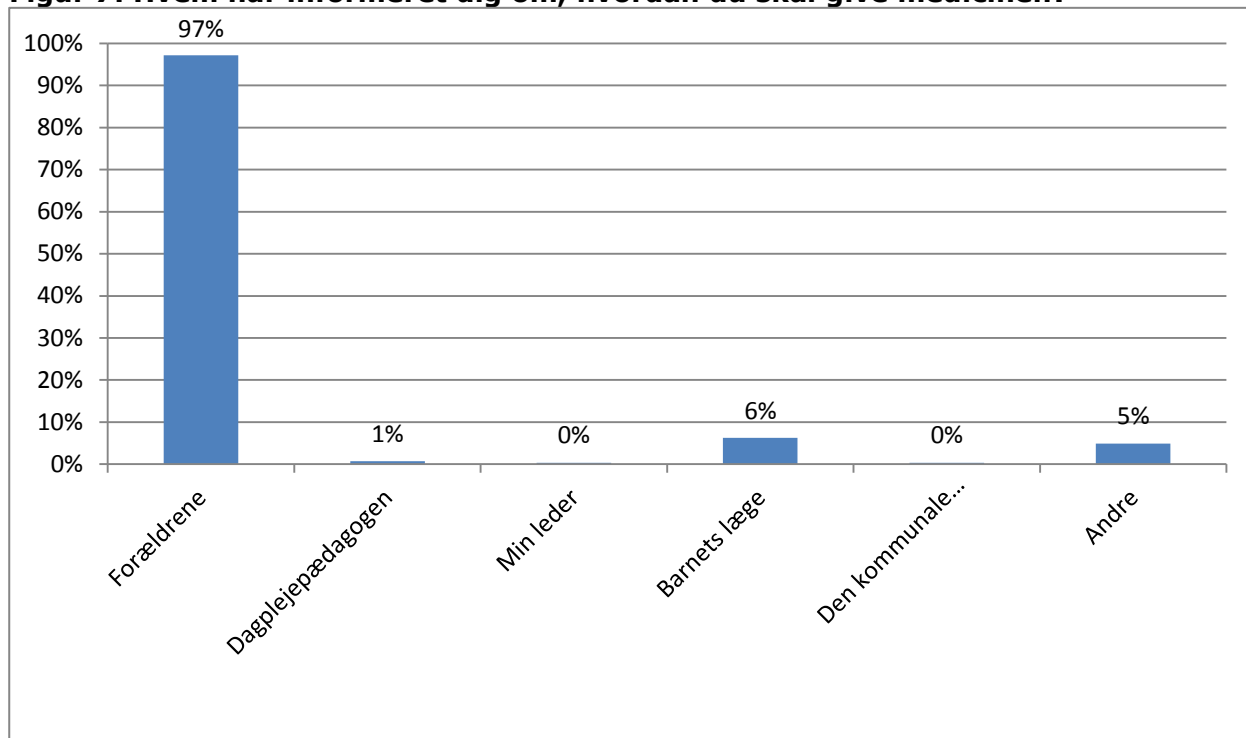
Figur 6. Er du informeret om barnets sygdom generelt?

Antal svar: 300

96 procent er blevet informeret om, hvordan børnene skal have medicinen. Af disse svarer hele 97 procent, at det også er forældrene, der har informeret om, hvordan medicinen skal gives. Dog har 6 procent også fået instruktion fra barnets læge.

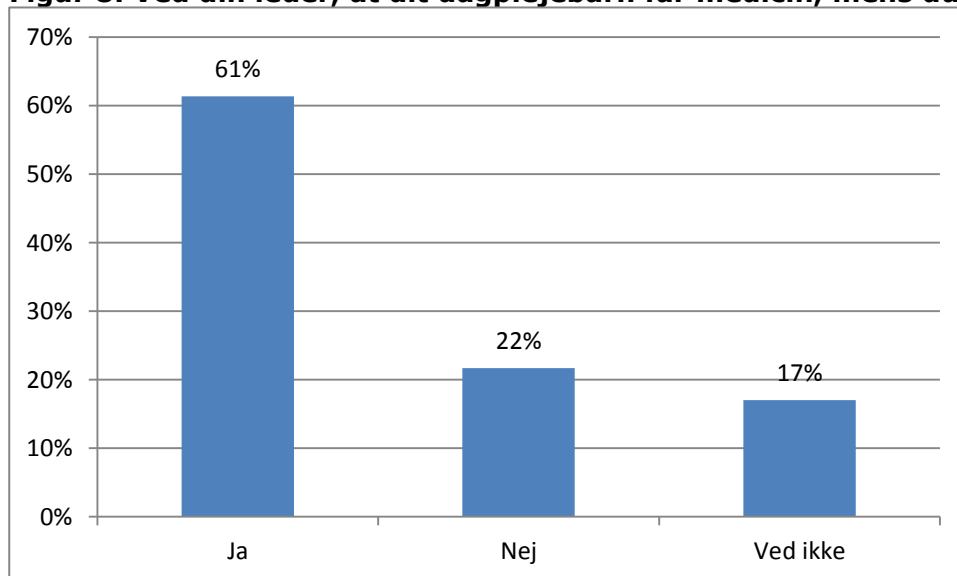
Figur 7. Hvem har informeret dig om, hvordan du skal give medicinen?

Antal svar: Der har været mulighed for at afgive flere svar. Der er afgivet i alt 315 svar af 287 personer. Det svarer til at alle har afgivet i gennemsnit 1,1 svar.

Dagplejerne er altså generelt blevet informeret om medicingivningen. 61 procent af dagplejerne kan fortælle, at også deres leder er blevet informeret om medicingivningen. 22 procent svarer, at lederen ikke ved noget om det, mens hele 17 procent ikke ved, om deres leder er informeret om medicingivningen.

Figur 8. Ved din leder, at dit dagplejebarn får medicin, mens du passer ham/hende?

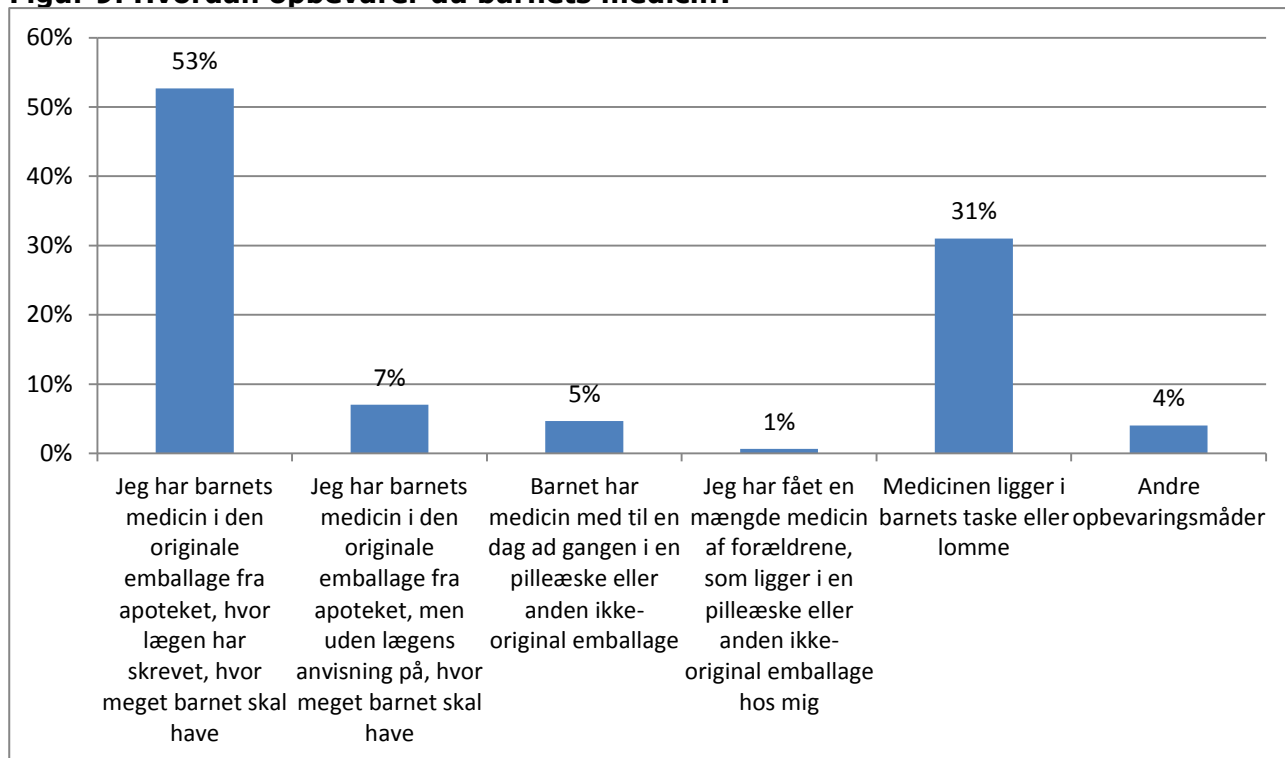

Antal svar: 300

Kun halvdelen af dagplejerne opbevarer medicinen korrekt

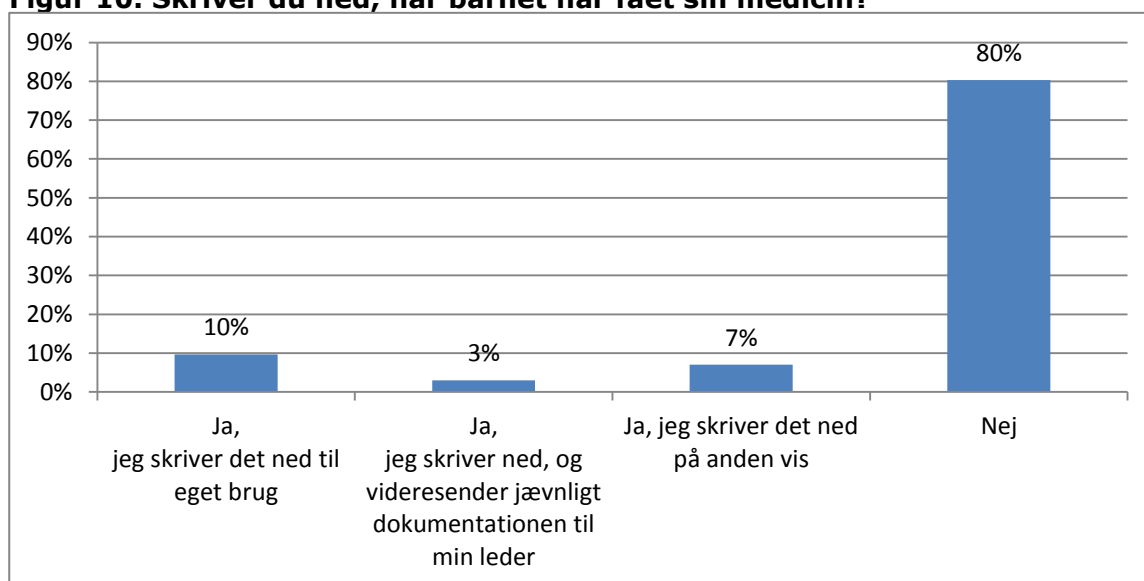
Dagplejerne er også blevet spurgt, hvordan de opbevarer medicinen. Her bliver der givet mange forskellige svar, som det fremgår af figur 8 herunder. Det er dog kun 53 procent, der opbevarer medicinen, som man skal; nemlig i den originale emballage og med lægens anvisninger på, hvor meget barnet skal have.

Figur 9. Hvordan opbevarer du barnets medicin?

Antal svar: 300

Figur 10. Skriver du ned, når barnet har fået sin medicin?

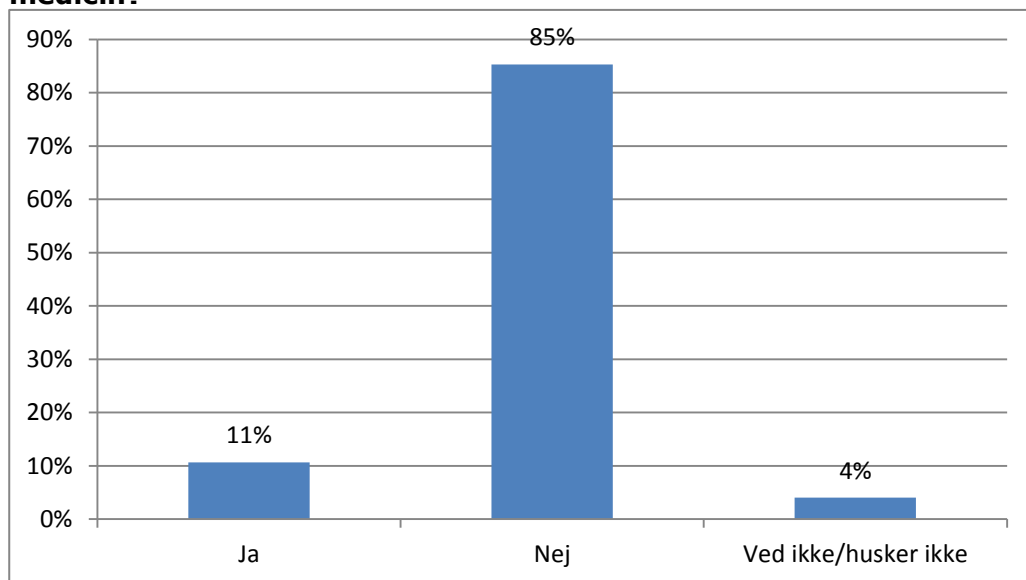
Antal svar: 300

8 ud af 10 af de dagplejere, der giver medicin skriver ikke ned, når de har givet medicinen. Bare 3 procent videresender information til lederen om medicingivning. Ser man isoleret på de dagplejere, der dagligt giver medicin er andelen omtrent de samme. Her svarer 79 procent, at de ikke skriver ned, når de har givet medicinen.

Få har modtaget generel vejledning, mens næsten alle har været på førstehjælpskursus

Alle deltagerne i undersøgelsen er blevet stillet en række spørgsmål. Også dem, der ikke har erfaring med medicingivning inden for det seneste år. 85 procent af alle deltagerne i undersøgelsen svarer, at de ikke har modtaget nogen generel vejledning i at give dagplejebørn medicin. Kun 11 procent har modtaget vejledning, mens 4 procent svarer, at de ikke husker, om de har modtaget vejledning.

Figur 11. Har du modtaget nogen form for generel vejledning i at give dagplejebørn medicin?

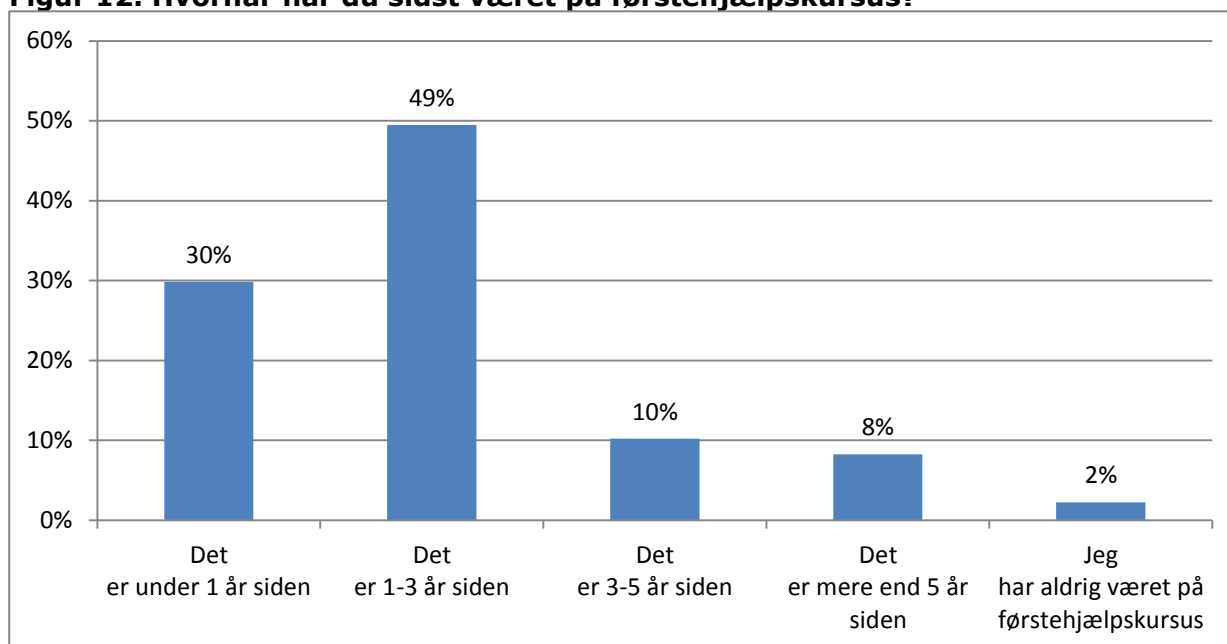

Antal svar: 667

Inden for de seneste 5 år har 89 procent af alle de adspurgte dagplejere været på førstehjælpskursus. Kun 2 procent svarer, at de aldrig har været på førstehjælpskursus. Det fremgår af figur 12 nedenfor.

Dagplejerne er også blevet spurgt, om de fik et førstehjælpskursus, da de blev ansat. Det svarer 57 procent, at de gjorde.

Figur 12. Hvornår har du sidst været på førstehjælpskursus?

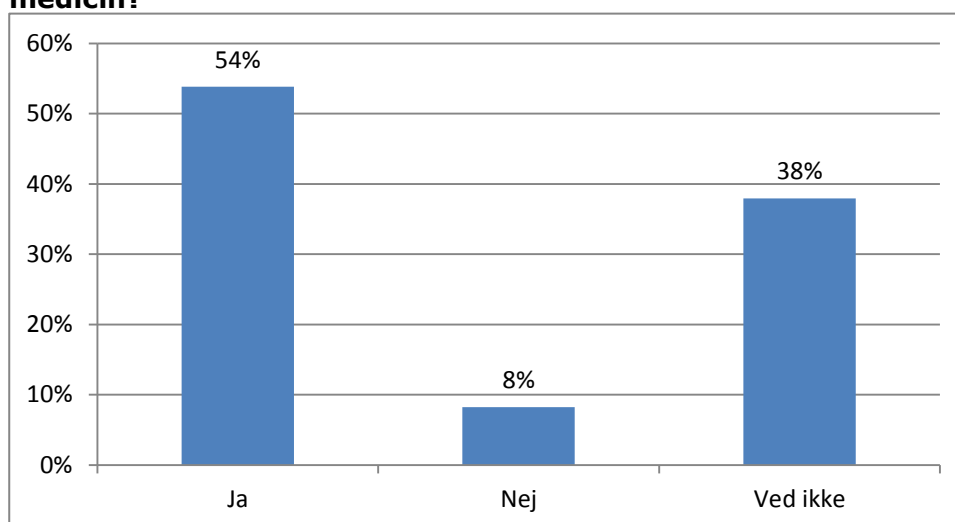

Antal svar: 667

Dårligt kendskab til både generelle og lokale retningslinjer

Dagplejerne er blevet spurgt, om der er retningslinjer i deres kommune for, hvordan man giver dagplejebørn medicin. Her svarer hele 38 procent, at de ikke ved, om der er retningslinjer på området i kommunen. En slående tendens er, at "ved ikke"-svarene ikke nødvendigvis er udtryk for, at der ikke er retningslinjer i kommunen. Ser man på svarene fordelt på alle kommuner fremgår det, at der i over halvdelen af kommunerne både forekommer "ja"-svar og "ved ikke"-svar. Det er altså hovedsageligt manglende oplysninger om eventuelt eksisterende retningslinjer, der er problemet.

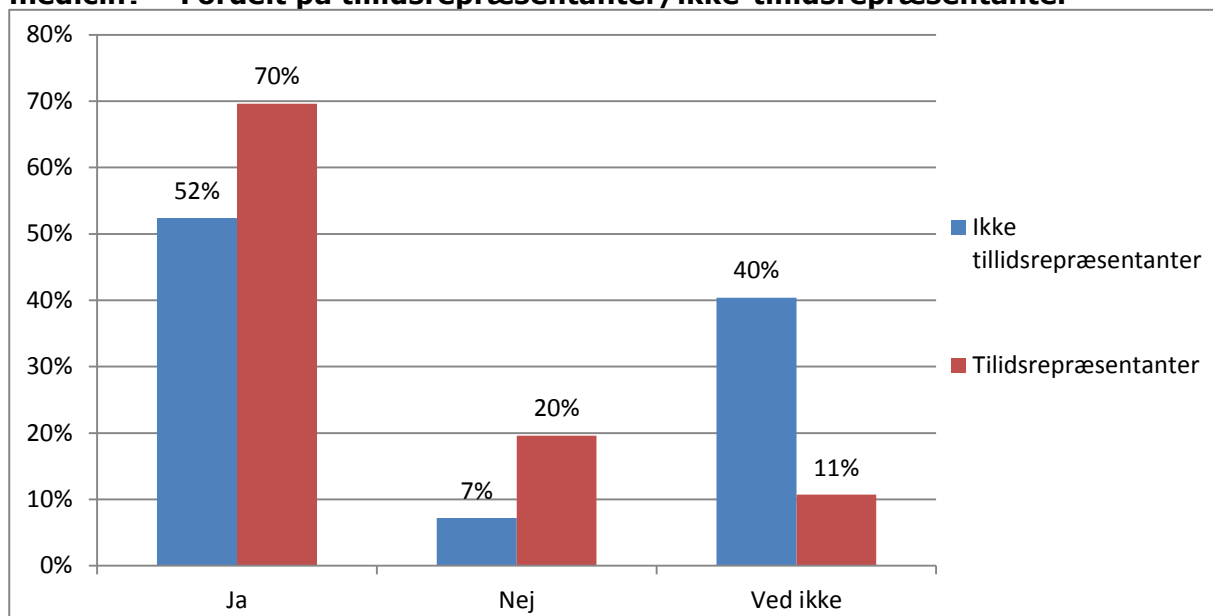
Figur 13. Er der i din kommune retningslinjer for, hvordan man giver dagplejebørn medicin?

Antal svar: 667

56 af deltagerne i undersøgelsen er tillidsrepræsentanter. Ser man nærmere på svarene hos dem og sammenligner med resten af deltagerne i undersøgelsen ser man en klar tendens til, at tillidsrepræsentanterne har bedre styr på, om der er retningslinjer i kommunen. Her svarer kun 11 procent, at de ikke ved det.

Figur 14. Er der i din kommune retningslinjer for, hvordan man giver dagplejebørn medicin? – Fordelt på tillidsrepræsentanter/ikke-tillidsrepræsentanter

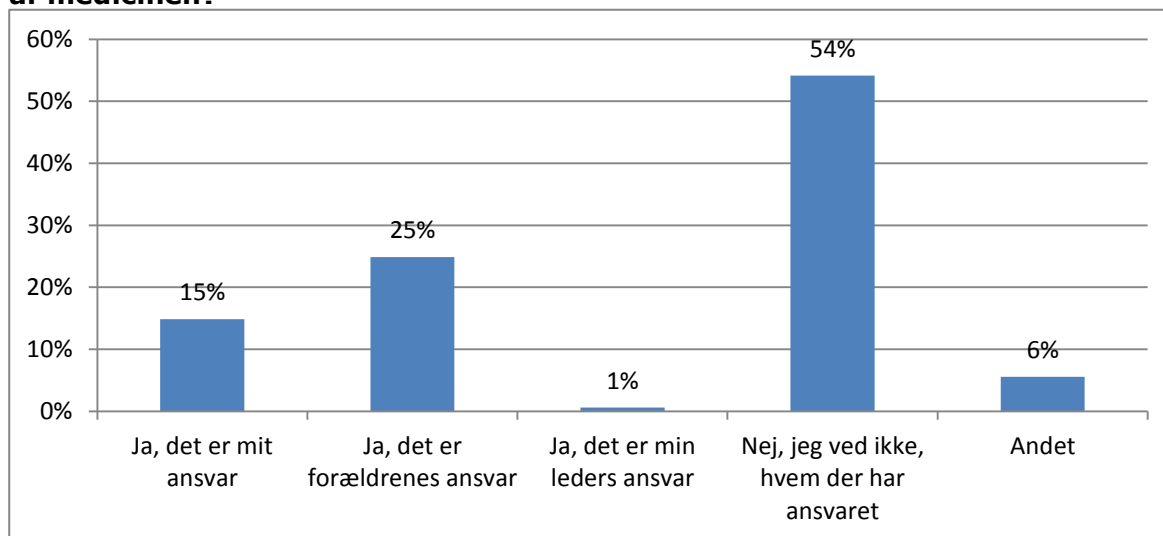

Blandt alle dem, der har svaret, at der er retningslinjer, svarer 89 procent, at de også kender indholdet af disse retningslinjer.

54 procent af dagplejerne i undersøgelsen svarer, at de ikke ved, hvem der har ansvaret, hvis et af dagplejebørnene pludselig bliver syg af den medicin, barnet får. Derudover er der meget delte meninger om, hvem der har ansvaret. 15 procent mener, at de selv har ansvaret, mens 25 procent mener, at det er forældrenes ansvar. Ansvarer beskrives således for dagplejerne:

Du handler på forældrenes ansvar, når du varetager medicineringsopgaven. Hvis ikke du føler dig kompetent til opgaven, så SIG FRA. Din ledelse er ansvarlig for, at der er retningslinjer for medicinering i dagplejen. Hvis du har givet den rigtige medicin til det rigtige barn, og barnet bliver sygt, er der tale om en reaktion hos barnet, som du ikke kunne forudse. Derfor er ansvaret ikke dit. Har du derimod givet forkert medicin til et andet barn, er det dit ansvar forstået på den måde, at du skal handle på det ved at kontakte forældrene, som kontakter læge i forhold til, om barnet skal tilses af læge eller andet.

Figur 15. Ved du, hvis ansvar det er, hvis et af dine dagplejebørn pludselig bliver syg af medicinen?

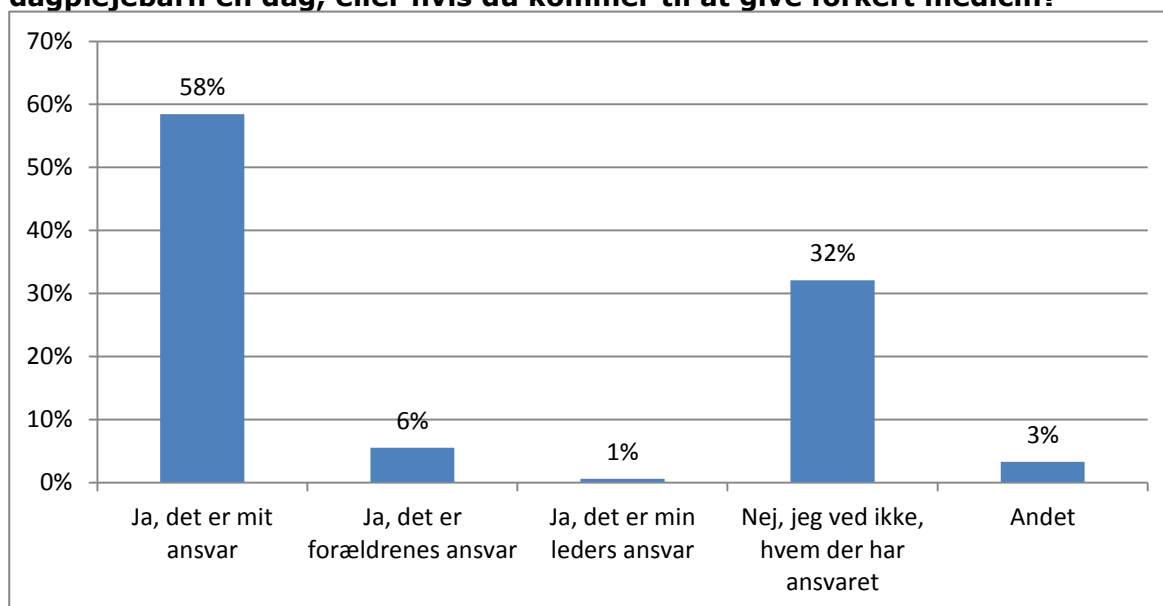

Antal svar: 667

På spørgsmålet om, hvor ansvaret ligger, hvis dagplejeren kommer til at give forkert medicin eller hvis han/hun glemmer at give medicinen, er der større enighed. Her svarer 58 procent, at ansvaret ligger hos dagplejeren selv. 32 procent svarer dog, at de ikke ved, hvor ansvaret ligger. Ansvar forklares således for dagplejerne:

Du handler på forældrenes vegne og på forældrenes eller lægens instruktion. Hvis du kommer til at glemme at give medicinen, skal du huske at orientere forældrene. Det er en god ide at skrive ned, hver gang du giver medicinen, da det hjælper til at huske, om du har givet medicinen og hvornår. Hvis du kommer til at give forkert medicin, er det dit ansvar at kontakte forældrene, som så kan kontakte egen læge i forhold til, om barnet skal tilses af læge eller andet.

Figur 16. Ved du, hvis ansvar det er, hvis du glemmer at give medicinen til dit dagplejebarn en dag, eller hvis du kommer til at give forkert medicin?

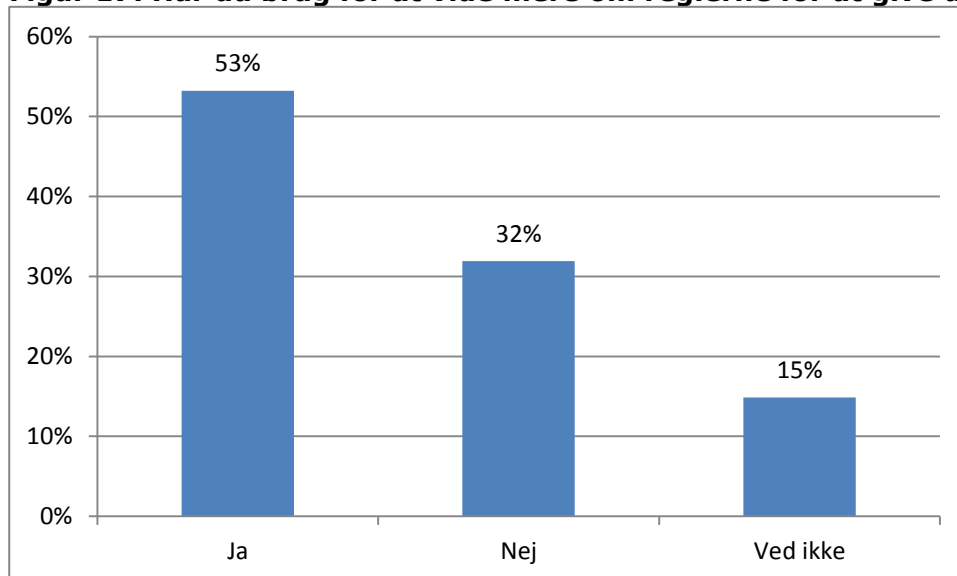

Antal svar: 667

Den manglende viden på området hos dagplejerne afspejles også i de sidste to spørgsmål, hvori der spørges til behovet for yderligere viden.

Over halvdelen af deltagerne i undersøgelsen svarer således, at de har brug for yderligere viden om reglerne for at give dagplejebørn medicin.

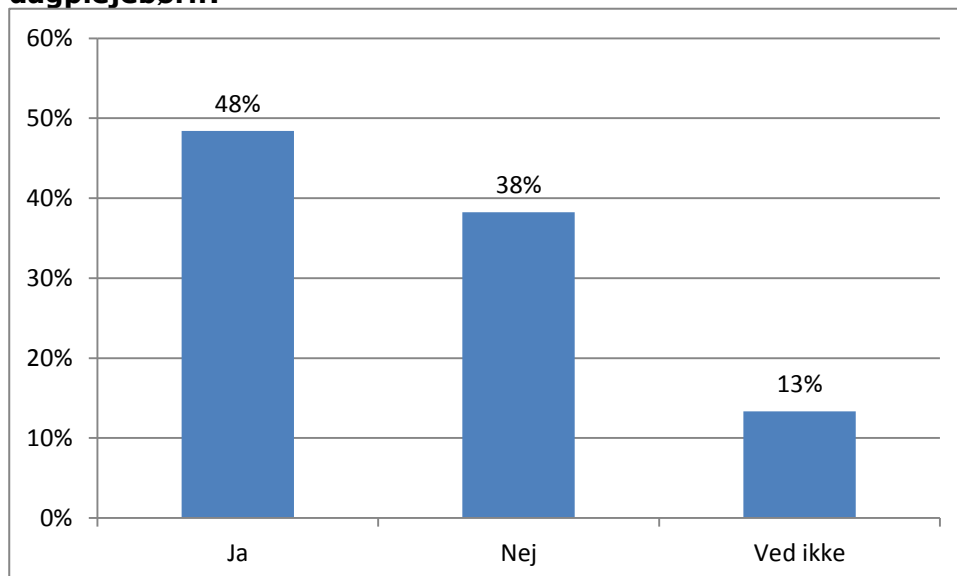
Figur 17. Har du brug for at vide mere om reglerne for at give dagplejebørn medicin?

Antal svar: 667

Næsten halvdelen svarer også, at de har brug for mere viden om sygdomme og medicin hos deres dagplejebørn generelt.

Figur 18. Har du brug for at vide mere om sygdomme og medicin hos dine dagplejebørn?

Antal svar: 667

Dette afspejles også i de åbne svar fra dagplejerne, hvor mange undrer sig over, hvorfor der er ikke er mere gennemskuelige og klare regler. Her efterspørges mere information og generel vejledning i regler og anbefalinger.